

Learning by Ear 2013

«መንታ መንገድ ላይ ያለ ትውልድ—«መዘዙን መቀበል»

EPISODE 5: «በሀልሜ»

AUTHOR: James Muhando

EDITORS: Friederike Müller, ዳንኤል Pelz, Madelaine Meier

COPY EDITOR: Charlotte Collins

List of characters by scene:

INTRO/OUTRO: NARRATOR

SCENE 1: ቅዱስ DREAMS ABOUT LABORIA

- ምህረት (F, 15)
- ብሩክ (M, 8)
- ቅዱስ (M, 8)
- ወ/ሮ ሉሊት (F, 40)
- SUPERVISOR (M, 50)
- 3 BOYS (M, 10-15)

SCENE 2: AT THE ኦቶ ጃለታ'S

- ወ/ሮ ዘውዲቱ (F, 35)
- ኦቶ ጃለታ (M, 45)
- ንጉሴ (M, 16)

SCENE 3: IN ዳንኤል'S ROOM

- ዳንኤል (M, 16)
- በለጠ (M, 16)

SCENE 4: AT THE POLICE STATION

- ወ/ሮ ሉሊት (F, 40)

- ፖሊስ ሙሉጌታ(M, 45)

INTRO

1. NARRATOR:

ይህ «መንታ መንገድ ላይ ያለ ትውልድ—«መዘዙን መቀበል» የሚለው የሬዲዮ ድራማ ነው። ወጣቶቹ ብዙ ፈተናዎች እየገጠማቸው ነው፤ 15 አመቷ ምህረት ሙሉቱ ከክፍል ዳደኛዋ ዳንኤል ጋ ለግብረ ስጋ ግንኙነት ከቸገሉት በኋላ ወዲያው አርግዛለች። ዳንኤልን ግን ይህ ዜና ፍፁም አለስደስተውም እናም ፅንሱን አንድታስወርድ ይፈልጋል።

2. EPISODE 4, LINES 94 - 96:

ዳንኤል: ያውልሽ ገንዘብ። ፅንሱን አስወርጂና ሰላሜን ሰጪኝ ምህረት። የምልሽ

ይገባሻል? (...)

ምህረት: ገንዘብህን ልትወስድ ትችላለህ። አልፈልገውም።

ዳንኤል: ጥሩ! እንግዲያውስ አዛው ቆሻሻ ውስጥ ተይው። ግን ነገሮች ሲባባሱ

እያለዘንሽ እኔ ጋ እንዳትመጪ።

3. NARRATOR

የክፍል ዳደኛቸው ንጉሴ ስለዚህ ምንም የሚያውቀው ነገር የለም። ከምህረት ፍቅር ይዞታል ግን እሷ አልፈልግህም ብለዋለች። በዚህም የተነሳ እፅ መውሰድ ጀምሯል። በሌላ በኩል የምህረት አባት አቶ ሙሉቱ በእስር ላይ ሳሉ ባለቤታቸው ወደ ፖለቲከኛው አቶ መኩሪያ ቤት ሄደው አዲስ ነገር አግኝተዋል።

4. EPISODE 3, LINES 49 - 50:

ወ/ሮ ሉሊት: ሙሉቱ ልጄን የሸጠለት ሰው አንተ ነህ? ልጄን መልሰህ ስጠኝ።

MUKARABA: አሚ! ይህ ነው የማይባል ገንዘብ ነው ለሀገር የከፈልኩት። በዛ ላይ ያሉሽን ልጆች እንኳን የምታባያቸው የለሽም።

5. NARRATOR:

የምህረት እናት ወ/ሮ ሉሊት የሰሙትን ማመን አቅቷቸዋል። መንታ ልጆቻቸውን ቅዱስ እና ብሩክን ማጣታቸው ሲያብክነክናቸው መክረሙ ካበቃ ብዙም አልቆየ። ልጆቹ ጎረቤት ሀገር ለቦሪያ አክስታቸው ወ/ሮ ለምለም ዘንድ እንዲያደጉ ነበር የተላኩት። ሆኖም በአራሳቸው ተመልሰው መጥተዋል። እዛ ሳሉ ምን ገጥሟቸው ይሆን? የዛሬው ጭውውት « በህልሜ » ይሰኛል። እስከ ምህረት እና ወንድሞቿ ቤት ሳሉ እናግኛቸው። ...

SCENE 1: ቅዱስ DREAMS ABOUT LABORIA

6. ATMO: NIGHT IN THE SLUMS, INDOORS

7. ምህረት: (to herself) ወይኔ! መተኛት እንኳን አልቻልኩም! ዳንኤል ገንዘቡን ሲወረውርልኝ እንዴት አስቀያሚ ፊት አኮ እንዳሳየኝ። ከዳንኤል ድጋሚ ገንዘብ መቀበሉ ለመሆኑ ልክ ነበር? ግን እዛ ጭቃ ላይ ትቸው ልሂድ አልችልም ነበር። ... ሌላ ምን ማድረግ አችል ነበር... ሆይ ውስጥ ልጅ እያደገ መሆኑን አስካሁን ማመን አልቻልኩም። .... ምናልባት ትዕግስት እና አሱ ልክ ይሆናሉ። ያለው ብቸኛ አማራጭ ይህ ብቻ ነው።

8. SFX: ምህረት TURNING OVER

9. ምህረት: (deep breath) እንደወንድሞቼ ትንሽ ለመተኛት ብሞክር ሳይሻል አይቀርም። ቅዱስ ድብን ያለ እንቅልፍ ወስዶታል... ምን እያለመ ይሆን...
10. ቅዱስ: BREATHING DEEPLY WHILE ASLEEP, MAKES NOISES OF FEELING UNCOMFORTABLE / WHINES IN HIS SLEEP
11. SFX: ECHO-EFFECT FOR ALL VOICES AND SOUNDS IN DREAM
12. SFX: FADE IN MINE ATMO, HAMMERS HITTING HARD SURFACE (VERY RHYTHMICALLY), MACHINES WHIRRING
13. SUPERVISOR: (unfriendly) ሰማ! አንተ ልጅ! እነሱን አለቶች ተጠንቀቅ። እዚህ ዋሻው አናታችን ላይ ተደርምሶ ሁላችንም እንድናልቅ ፈልገሃል?
14. ቅዱስ: (grumpy) ግን በጣም አርቦኛል። በዛ ላይ አጆቼ አያመመኝ ነው።
15. SUPERVISOR: ምን ይላል ይህ፤ አኛም ተርበናል ባክህ ፣ አጆቻችንንም አያመመን ነው አይደለም እንዴ?
16. BOYS: (Scattered tired voices) አዎ!
- KW BEGIN**
17. SUPERVISOR: አትሰሙኝም...
18. BOYS: (Louder but still tired) አዎ!

19. SUPERVISOR: ሰማህ? ሁሉንም እርቧቸዋል። ግን ለሙብላት መስራት አለባቸው። አንተም ለሙብላት ከፈለክ ወደ ስራህ ተመለስ። ካለበለዚያ ዛሬ ሌሊት አንዲት የሚቀመስ አታገኛትም።

20. ብሩክ : ግን አለቃ ወንድሜ ቅዱስ --

21. SUPERVISOR: አቶ አለቃ! ገብቶህል? የምትጠራኝ አቶ አለቃ አያልክ ነው።ገባህ?

22. ብሩክ : አሺ አቶ አለቃ። ይቅርታ።

KW END

23. SUPERVISOR: አንተ እና ወንድምህ ይህ ማልጎምጎማችሁለመጨረሻ ጊዜ ቢሆን ይበጃልእንደ ትናንትናው ልጅ መቀጣት ትፈልጋለችሁ?

24. ብሩክ : አንፈልግም አቶ አለቃ!

25. ቅዱስ: አባክዎን አይምቱን! (crying) ወደ ቤቴ መሄድ አፈልጋለሁ። እማዬን አፈልጋለሁ። እማ! እማዬ! እማ! (continues to cry for his mum)

26. SFX: MINE ATMO AND SOUNDS FADE OUT WHILE ቅዱስ CONTINUES CRYING FOR HIS MUM, ECHO STOPS

27. SFX: NIGHT ATMO AT TANDIKA FADE IN

28. ቅዱስ: እማ! እማዬ! እማ!

29. SFX: STEPS - ወ/ሮ ሉሊት APPROACHING

30. SFX: RUSTLING OF CLOTHES AS SHE CUDDLES HIM

31. ወ/ሮ ሉሊት: ወይ ጉዳ! ና ወደዚህ ቅዱስ። የኔ ውድ አይዘህ። በህልምህ ነው። ልጄ መጥፎ ህልም ነበር።
32. ቅዱስ: (cries) እማ ያ ሰውዬ በጣም መጥፎ ሰው ነው። ብዙ ሲያሰራን ነበር። በዛ ላይ ሊመታን ፈልጎ ነበር።
33. ወ/ሮ ሉሊት: እውይ ልጄን! አይዘህ አሁን ምንም አትሆን፤ እናታችሁ አጠገባችሁ ናት። ልጄን ምንድን ነው ያደረጉህ? አክስትህ ለምለም ይህ ሁሉ ሲሆን የት ነበረች?
34. ቅዱስ: ሰውየው ጋ ማዕድን ማውጫው ውስጥ ነው የተወችን።
35. ብሩክ :   (sleepily, coughs) ቅዱስ? አሁን ምንም አንሆንም...
36. ወ/ሮ ሉሊት: ልክ ነው። እዚህ ምንም አትሆኑም። የሆነውን ሁሉ ልትነግሩኝ ትችላላችሁ።
37. ብሩክ :   ግን አክሱቴ ለምለም አንዳትነግሩ --
38. ወ/ሮ ሉሊት: እሸሸሸ ብሩክ። ለምለም እዚህ የለችም። እኔ አጠብቃችኋለሁ። የሆነውን ነገር በሙሉ ነገ ትነግሩኛላችሁ እሺ?
39. ብሩክ /KADA: እሺ አማዬ!
40. ወ/ሮ ሉሊት: አሁን በሉ ተኙ። እናታችሁ አለች እሺ።
41. MUSICAL INTERLUDE (soft music)

SCENE 2: AT THE ኦቶ ጃለታS’

42. SFX: Programme on TV

43. SFX: MORNING ATMO AT THE ኦቶ ጃለታS’

44. ወ/ሮ ዘውዲቱ: (Hums to herself)

45. SFX: TABLE BEING SET

KW BEGIN

**46. ወ/ሮ ዘውዲቱ: ለምንድን ነው ቁርስ ሊበሉ የማይመጡት? (shouts) ቁርስ
ደርሷል እኮ ነው የምላችሁ። ንጉሴ! ጃለታ! ዛሬ ማንኛችሁም ሙብለት
አትፈልጉም?**

47. SFX: FOOTSTEPS COMING DOWN THE STAIRS

48. ኦቶ ጃለታ: እንደምን አደርሻ የኔ ውድ?

49. ወ/ሮ ዘውዲቱ: ምንው በስንት ጥሪ መጣህ!

50. SFX: ኦቶ ጃለታ SITS DOWN

51. ኦቶ ጃለታ: (pleasantly) በእውነት መንጨነጭ ደስ ይልሻል ልበል የንጉሴ እናት?

52. ወ/ሮ ዘውዲቱ: (offended) እየተንጨነጭኩ አይደለም። ቁርስ ደርሷል ነው ያልኩህ።

**53. ኦቶ ጃለታ: (resigned) ኡፍ! ታውቂያለሽ? አርፈን እንብላበት (hesitates)
ንጉሴ የታል? አልተነሳም እንዴ? 4 ሰዓት እኮ ሆኗል። ለወትሮው ቅዳሜና
አሁኑ እንኳን በጠዋት ነበር የሚነሳው።**

**54. ወ/ሮ ዘውዲቱ: ከግማሽ ሰዓት በፊት ወደመታጠቢያ ቤት ሲገባ አይቸዋለሁ። እስካሁን ከዛ
አልወጣም።**

55. አቶ ጃለታ: ምንድን ነው ይህን ሰሞን ይህ ልጅ እና መታጠቢያ ቤት? እዛው መኖር ጀመረ እንዴ?

56. ወ/ሮ ዘውዲቱ: ጃለታ ልጅህ እየጎረመሰ ነው። ምናልባት አራሱን እያሸሞነሞን ይሆናል። እንግዲህ አንዲት የወደዳት ልጅ ትኖራለች።

KW END

57. SFX: FOOTSEPS AS ንጉሴ WALKS IN

58. ወ/ሮ ዘውዲቱ: እሰይ ይህው መጣ ቆንጅዬው ልኩል። እንዴት አደርክ ንጉሴ ። መልካም ማለዳ

59. ንጉሴ: (flatly) እንደሱ ካልሽ።

60. SFX: ንጉሴ SITS DOWN, CHAIR PULLED OUT

61. አቶ ጃለታ: እንደሱ ካልሽ ስትል ምን ማለትህ ነው? እናትህ እኮ እንደምን አደርክ፤ መልካም ማለዳ ነው ያለችህ። እና ማለት የምትችለው « እንደሱ ካልሽ » ብቻ ነው?

62. ንጉሴ: እንግዲህ አሲ ጥሩ አድራ ይሆናል... ለኔ ግን ጥሩ አልነበረም።

63. ወ/ሮ ዘውዲቱ: ለምን የኔ ልጅ?

64. ንጉሴ: አሱ አያገባሽም።

65. አቶ ጃለታ: አንተ ደፋር! ለእናትህ እንደዚህ አይነት መልስ አትስጥ! (slaps him)

66. SFX: SLAP ON FACE

67. ንጉሴ: (yelps) የምትችለው ነገር ቢኖር እኔ ላይ መጮህ እና መማታት ብቻ ነው!

68. SFX: CUTLERY THROWN ON PLATE

69. SFX: ንጉሴ STANDS UP, FAST FOOTSTEPS

70. ንጉሴ: WALKS AWAY SNIFFLING

71. ኦቶ ጃለታ: (authoritarian) ንጉሴ ና! ተመለስ ብያለሁ።....

72. SFX: DOOR OPENED AND BANGED

73. ወ/ሮ ዘውዲቱ: (shouts) ንጉሴ ና የኔ ልጅ! የት ነው የምትሄደው? (to ኦቶ ጃለታ)
በጥሬ መምታት አልነበረብህም!

74. ኦቶ ጃለታ: በቃሽ! ይሄን ልጅ አያጨማለቅሽው ነው ያለሽው የንጉሴ አናት። ለምን
ልክ አንደ ሀፃን ሽንት ጨርቅ አታሰረለትም።

75. ወ/ሮ ዘውዲቱ: (gives in) ጥሩ። አንደፈለክ ማለት ትችላለህ፤ እሺ ይቅርታ። አሁን
ቁርሳችንን አንብላ።

76. ኦቶ ጃለታ: የምግብ ፍላጎቴ ሁሉ ጠፍቷል። ወደአዛ ልሂድና ገለጭን ልታጠብ!

77. SFX: FOOTSTEPS AS ኦቶ ጃለታ LEAVES

78. MUSICAL INTERLUDE

SCENE 3: IN ዳንኤል'S ROOM

79. SFX: BONGO ACADEMY, INSIDE ዳንኤል'S ROOM, DAYTIME
(WEEKEND)

80. SFX: SOFT MUSIC HEARD THROUGH HEADPHONES
(LBE-SONG)

81. ዳንኤል: (Raps/sings along loudly to music on headphones)
82. SFX: KNOCK ON DOOR
83. በለጠ: (from outside) ዳንኤል? ዳንኤል!
84. ዳንኤል: (Doesn't hear, continues to rap/sing)
85. SFX: KNOCK ON DOOR
86. SFX: DOOR OPENS
87. SFX: FOOTSTEPS ENTERING
88. በለጠ: (loudly) ዳንኤል ልትቀንሰው ትችላለህ?
89. ዳንኤል: (loudly) በለጠ! ምንድን ነው ያልከው?
90. በለጠ: ማዳመጫውን ከጀርባ ላይ አንሳው
91. ዳንኤል: ኢ፤ ኢሺ።...
92. SFX: MUSIC GOES SILENT
- KW BEGIN***
93. ዳንኤል: (Lower voice) ይቅርታ በለጠ ምን ነበር ያልከው?
94. በለጠ: ድምፁን ቀንሰህ! ርዕሰ መምህርት ሰብላ ልትሰማ እና ኮምፒዩተርህን ልትነጥቅህ ትችላለች። ከዛ አንዴት ፊልሚኖንን ልናይ ነው?
95. ዳንኤል: ይጮህ ነበር አንዴ?
96. በለጠ: (laughs) ትቀልዳለህ አንዴ? አወራረዳለሁ ዘበኛው አንኳን የትኛውን ዘፈን ማዳመጥ እንደምትወድ ያውቃል።

KW END

97. ዳንኤል: ትንሽ ስለጨነቀኝ እኮ ነው። ለዛ ነው።

98. በለጠ: መጨነቅ? ከምህረት ጋ በተያያዘ ነው? ምን አዲስ ነገር አለ?

99. SFX: ዳንኤል'S CELLPHONE RINGING

100. ዳንኤል: ትናንት ታንዲካ ድረስ ተከትያት ሄድኩ እና ገንዘብ ሰጠኋት።

101. በለጠ: ከዛስ?

102. ዳንኤል: ገንዘቡን እንኳን ትውሰድ አትውሰድ አለውቅም። እኔ ላይ ተቆጥታ ስትጮህ ነበር።

103. በለጠ: ስማ ዳንኤል ስልኩን ማንሳት አትፈልግም? አልማዝ ይላል...

104. ዳንኤል: (stressed) ተወው ባክህ... አሁን አለነሳሁም። ምናልባት በኋላ እደውልለታለሁ።

105. በለጠ: አልማዝ ማናት? ያልነገርክኝ ምስጥር አለ እንዴ?

106. ዳንኤል: ተዋት ባክህ። እም ብለ ነው።

107. SFX: CELLPHONE STOPS RINGING

108. ዳንኤል: (sighs) በለጠ በእውነት ነው የምልህ የምህረትን ጉዳይ ምን ማድረግ እንዳለብኝ አለውቅም።...

109. በለጠ: ታውቃለህ ! ለለፋትን ጊዜያት በጣም ነው ፊት የነሳሃት። እንዳንዴ ሴቶች ከኛ የሚፈልጉት ጥሩ ሆነን እንድናናግራቸው ነው።

110. ዳንኤል: ምን ማለትህ ነው?

111. በለጠ: **ይኸውልህማድረግ ያለብህ... (fade out)**

112. MUSICAL INTERLUDE

SCENE 4: AT THE POLICE STATION

113. ATMO: POLICE STATION

114. ወ/ሮ ሉሊት: **ይቅርታ ፖሊስ! ወ/ሮ ሉሊት አባላለሁ። በተሰረቀው ልጄ ምክንያት ነው የመጣሁት።**

115. OFFICER ፖሊስ ሙሉጌታ: **አንቺ ነሽ የምክር ቤት አባል መኩራያን የከሰሰሻቸው?**

116. ወ/ሮ ሉሊት: **አዎ! ፖሊስ። ልጄ እንዴት ናት? አባክዎን ላያት እችላለሁ?**

117. ፖሊስ ሙሉጌታ: **እኛ ጋ ምንም ልጆች የሉምም። (hesitant) እንደሚመስለኝ ከማህበራዊ ጉዳይ ተመልካቾች ጋ ናት። በኋላ እዚህ ቃል ለመስጠት ይመጣሉ።**

118. ወ/ሮ ሉሊት: **ምንድን ነው የሚሰጡት?**

119. ፖሊስ ሙሉጌታ: **እሱ የፖሊስ ስራ ነው።**

120. ወ/ሮ ሉሊት: **ምን ያህል ጊዜ ይፈጃል እስኪመጡ?**

121. ፖሊስ ሙሉጌታ: **ሴትዮ። ስራ እያስፈታሽኝ እኮ ነው። እንደ ሌሎቹ ሰዎች እዛጋ ተቀመጬ እና ጠብቂ። ስራ ላይ እንደሆንኩ ይታይሻል?**

KW BEGIN

122. ወ/ሮ ሉሊት: (desperately) የራሴን ልጅ ለማየት እንዴት እንደዚህ ከባድ
ይሆናል? ምናል ቢረዱኝ?

123. ፖሊስ ሙሉጌታ: (not amused) እና አሁን ስራችንን እንዴት ማከናወን እንዳለብን
ልትነግሪን ነው? ፖሊስ መሆን ትፈልገያለሽ? (sarcastic) ጥሩ -
ታዲያ ለምን እዚህ እኔ ጋ መጥተሽ ተቀምጠሽ ስራዬን አትሰሪም።

124. SFX: DESK PUSHED BACK AS HE STANDS

125. ወ/ሮ ሉሊት: ግን...

126. ፖሊስ ሙሉጌታ: ነይ እንጂ ምን ትጠብቁያለሽ? ፖሊስ እኮ ብትሆኑ ይሻላል

127. ወ/ሮ ሉሊት: እኔ... እኔ እኮ እንደሱ ማለቴ --

128. ፖሊስ ሙሉጌታ: ጥሩ። አፍሽን ዘግተሽ ስራችንን ብታሰሪን ይሻላል።

129. ወ/ሮ ሉሊት: ይቅርታ ፖሊስ

KW END

130. ፖሊስ ሙሉጌታ: (clicks his tongue) እንደ ሌሎቹ ሰዎች አዛ ጋ ተቀመጭ እና
ጠብቂ።

131. ወ/ሮ ሉሊት: አሺ ጌታዬ!

132. SFX: FOOTSTEPS AS ወ/ሮ ሉሊት GOES, STOPS

133. ወ/ሮ ሉሊት: (calls) ፖሊስ?

134. ፖሊስ ሙሉጌታ: (agitated, from afar) አሁን ደግሞ ምንድን ነው?

135. ወ/ሮ ሉሊት: ጥሩ እሺ እባክዎን ባለቤቱን አቶ ሙሉቱን ማየት እችላለሁ?

136. ፖሊስ ሙሉጌታ: ታሳሪዎቹን መጎብኘት የሚቻልበት ሰዓት እስኪደርስ መጠበቅ አለብሽ።
ባለቤትሽ በዘረፋ ወንጀል ተጠያቂ ሆኗል። እዚህ ሳይሰነባብት የሚቀር
አይመስለኝም።

137. OUTRO - NARRATOR

እንግዲህ ለዛሬ ያልነው የእስካሁኑ ነበር። ወ/ሮ ሉሊት ለህፃን ልጃቸው ትግላቸውን ይቀጥሉ ይሆን? እነ
ምህረት ንጉሴ እና ዳንኤልስ? ታሪካቸው እንዴት እንደሚቀጥል ማወቅ ከፈለጋችሁ በሚቀጥለው ጊዜ
ጠብቃችሁ መከታተላችሁን እንዳትረሱ። በነገራችን ላይ ዳንኤልን በስልክ ለማግኘት የምትሞክረዋል ልጅ
ማን ትሆን? ሰሟ አልማዝ ነው አይደል? ለምን እንደደወለች እና ስለሀገራቸው ለቦሪያ ሁኔታ ለዳንኤል
ምን ልትለው ፈልጋችሁ እንደነበር ማወቅ ከፈለጋችሁ የሷን አዲስ የቪዲዮ ዘገባ ተከታተሉ። የድረ ገፁ
አድራሻችን: dw.de/lbe ነው። ደህና ሁኑ!